

Status på arbejdet med biodiversitet – Fremtidige udfordringer og opgaver

Kernegruppemøde d. 7.1.2022
V. Naturchef Heidi Buur Holbeck

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvilken fremtid ser vi ind i og/eller er vi i fuld gang med at tilpasse os?

- EU's biodiversitetsstrategi
- EU's taxonomi for bæredygtighed
- CAP reformen ift. indsatser for biodiversitet
- ESG mål
- Fødevarevirksomhedernes fokus på bæredygtighed, herunder biodiversitet

Biodiversitetsstrategi fra EU – 2030 mål

- **Bindende mål om 30 pct. beskyttet areal i EU** - både på land og i havet. Heraf skal 10 pct. være omfattet af en strengt beskyttelse
- **10 pct. af europæisk landbrugsjord** skal afsættes til landskabselementer med høj diversitet (ikke produktive landskabselementer).
- **For mindst 30 pct. af de arter og naturtyper**, som i dag er i ugunstig bevaringsstatus, skal udviklingen vendes, så arterne er i positiv fremgang i 2030
- Bindende mål om **genopretning af natur**. Særligt fokus på kulstofholdige jorde
- Mål om reduktion af gødning og pesticider.
- 25 pct. af det europæiske landbrug skal være økologisk

Hvad truer biodiversiteten?

- Mangel på plads til natur
- Ensartethed og mangel på sammenhæng i tid og rum (kontinuitet)
- Dræning og afvanding
- Mangel på store græssende dyr og deres funktioner
- Udledning af miljøfremmede stoffer og næringsstofbelastning

BRAND- MANDENS LOV

Brandmandens lov er en guide til, hvordan man bør prioritere sin indsats for biodiversiteten på sin bedrift.

Når man skal passe på naturen, skal man tænke som en brandmand, der er kaldt ud til et brændende hus: Red det mest uerstattelige først.

1) BEVAR

Bevar naturområder med en lang kontinuitet (lang tid udenfor dyrkning) og en høj biodiversitet.

Eksempler: Bevar enge, overdrev, moser, heder, gamle træer, skove og hegn, og forvalt dem bedst muligt, fx med græsning.

2) BESKYT

Beskyt eksisterende natur mod negative påvirkninger.

Eksempler: Undgå afdrift af gødning og pesticider til naturområder, fx med en udyrket buffer. Undgå dræning.

3) GENOPRET

Genopret beskadiget natur.

Eksempler: Genopret en naturlig hydrologi, f.eks. ved genslyngning af vandløb og lukning af dræn. Genindfør græssende dyr på naturarealerne.

4) NYETABLÉR

Nyetablér natur.

Eksempler: Omlæg urentabel dyrkningsjord til permanent natur, gerne arealer, der allerede ligger tæt på eksisterende natur.

Udtagning af arealer til ny natur: Fra mark til varig natur

SEGES

ESG-LEDELSERAPPORT 2021

Miljømæssige (E), sociale (S) og virksomhedsledelse (G)

Landbrugsvirksomheden

Ejer/Leder

Adresse 1

Postnr og By

CVR nr:

Promille: 2021/2020: 100/100

EN LANDBRUGSBEDRIFTS FORRETNINGSMODEL I RELATION TIL BÆREDYGTIG UDVIKLING

Beskrivelse af forhold

Klima

Landbrug & Fødevarer præsenterede i 2019 en ambition om at være klimaneutral i 2050, og rejsen imod klimaneutralitet er allerede begyndt.

Klimapåvirkning fra landbrugets primærproduktion kommer bl.a. fra udledning af kulstofdioxid (CO₂), fra energiforbrug og organogene jorde, lattergas (N₂O) fra gødningssudbringning samt metan (CH₄) fra dyrenes fordøjelse samt fra gødningsopbevaring.

Klimaindsats er et afgørende tema bl.a. som følge af landbrugets egen vision om klimaneutral fødevarerproduktion i 2050. Klimatiltag kan i mange tilfælde spare på ressourcer og dermed forbedre økonomien.

Natur og biodiversitet

Biodiversitet betyder mangfoldigheden af levende organismer. Ordet er dannet af ordene "bio", der betyder liv, og ordet "diversitet", der betyder forskellighed. For at sikre mangfoldigheden af liv er det væsentligt at have fokus på de arter, der er mest akut truede. Det vil sige de arter, der er i størst risiko for at forsvinde fra et område eller helt at uddø. Det handler derfor om at sikre og bevare sjældne og truede arter der, hvor de er.

Landbruget kan gøre en positiv forskel for naturen og biodiversiteten, fordi tabet af biodiversitet først og fremmest skal standses på selve naturarealerne. Mange af Danmarks naturarealer ejes af landmænd. På bedriftsniveau kan den enkelte landmand gøre en indsats, og prioriteringen af indsatsen bør tage udgangspunkt i de eksisterende naturarealer.

Vand- og luftkvalitet

For at bedriften kan bidrage til en positiv udvikling af Danmarks luft- og vandressourcer, skal der sættes fokus på sammenhængen og afhængigheden mellem de landbaserede landbrugsaktiviteter og vand- og luftkvalitet.

Indikatorerne inden for dette område viser således bedriftens bidrag til hhv:

- Aktivt at sikre vandrelaterede økosystemers robusthed i landskabet.
- At reducere tabet af kvælstof (N) og fosfor (P) fra landbrugsarealer til vandmiljøet.
- At begrænse forbruget af planteværn på vores landbrugsarealer.

Resultaterne herunder viser bedriftens bæredygtighed samt dens udvikling i forhold til indikatorerne inden for temaet vand- og luftkvalitet.

Miljømæssige forhold i virksomheden

	Indikator	Enhed	2021	Sammenligningsgrundlag
Klima	Emissioner pr. produkt	CO ₂ -eq		
	Samlet emission fra virksomheden	CO ₂ -eq		
Biodiversitet	Er der lavet NaturTjek på ejendommen	Ja/Nej		
Vand- og luftkvalitet	Fosforoverskud	Kg P/ha		5,7-12 ¹
	Planteværn (IPM-score)	0-100		

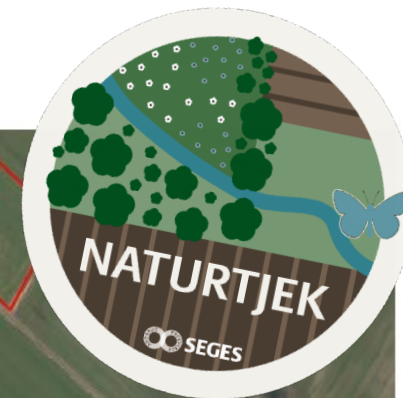
¹ Gennemsnit for planteværnsbrug og husdyrbrug (2015-2019), som indgår i Landovervågningsoplände 2019 NOVANA

Naturtjek på landbrugsbedrifter

**Der er nu 25 DLBR
Naturtjek-rådgivere**

Foto: Andrea Oddershede

- 1:1 rådgivning på bedriften
- Synliggøre hvor bedriftens vigtigste natur er
- Beskriver hvor og hvordan man passe bedst på den natur der er, og hvordan naturen kan udvikle sig
- Naturscorekort – der giver en prioritering af indsatsen
- Efteruddannelse af DLBR natur-rådgivere (så de kan lave Naturtjek)

Dansk natur indikator

Samlet

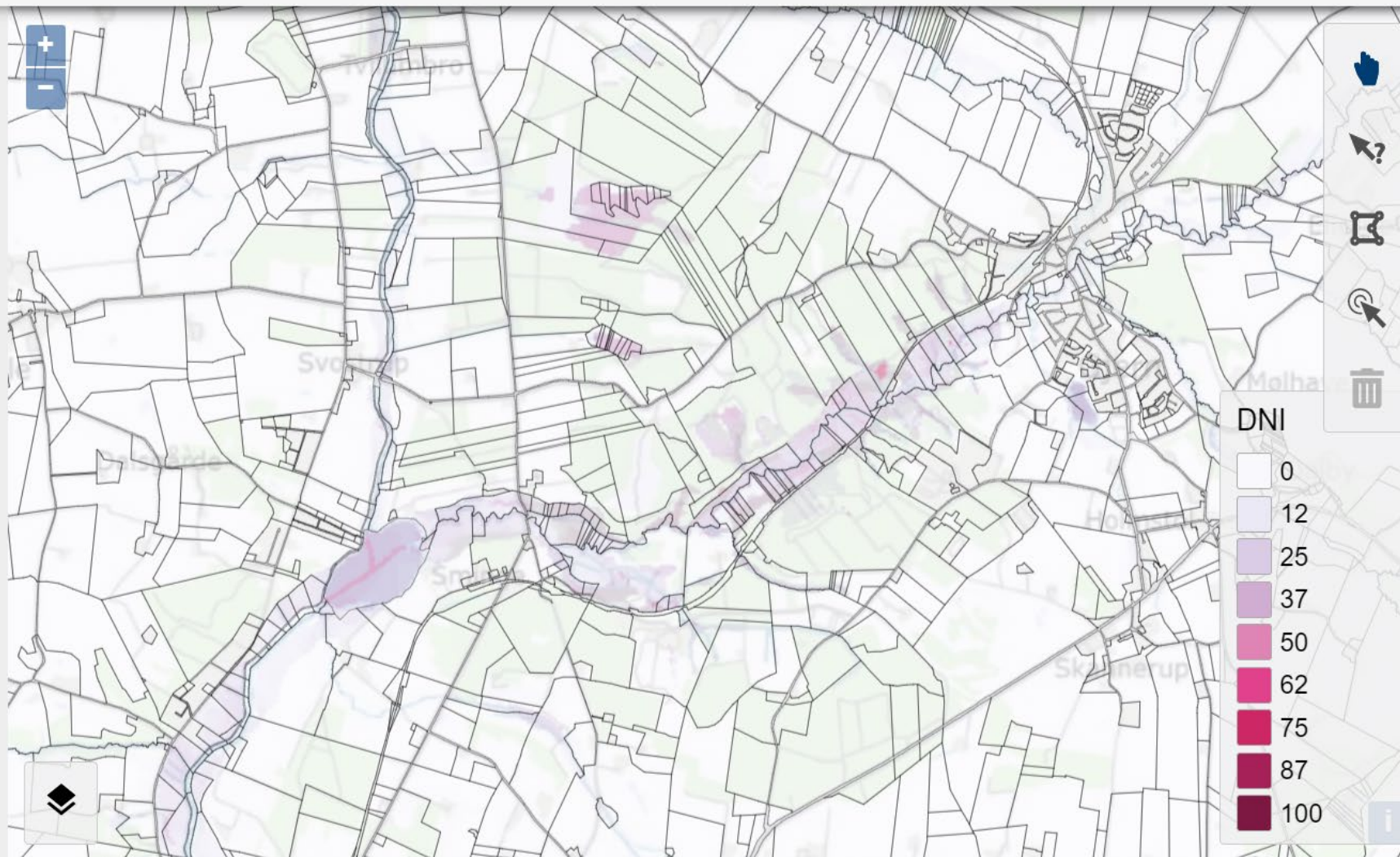
☒ DNI

☐ Tilstand

☐ Beskyttelse

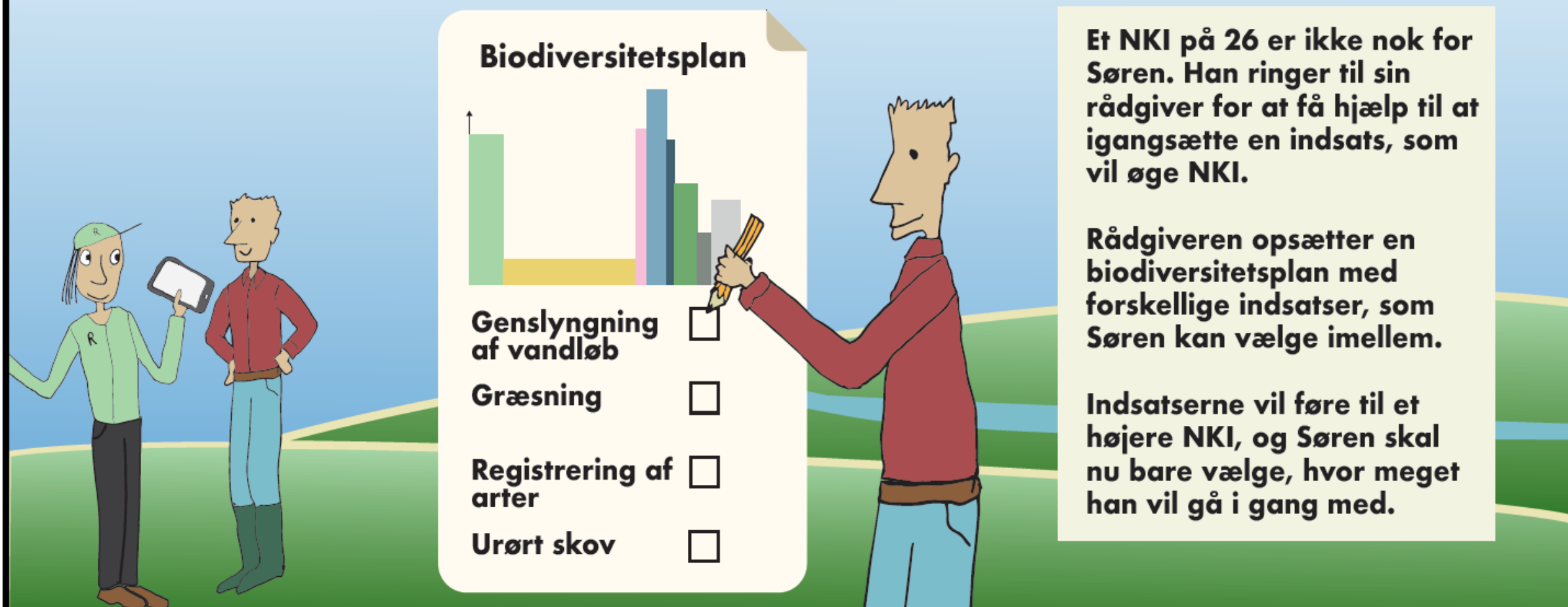
☐ Processer

Gennemsigtighed

LANDMARK: et værktøj der kan synliggøre de specifikke indsatser på bedriften og gøre DNI mere robust

2 En skræddersyet biodiversitetsplan

Biodiversitetsplan

↑

Genslyngning af vandløb ☐

Græsning ☐

Registrering af arter ☐

Urørt skov ☐

Et NKI på 26 er ikke nok for Søren. Han ringer til sin rådgiver for at få hjælp til at igangsætte en indsats, som vil øge NKI.

Rådgiveren opsætter en biodiversitetsplan med forskellige indsatser, som Søren kan vælge imellem.

Indsatserne vil føre til et højere NKI, og Søren skal nu bare vælge, hvor meget han vil gå i gang med.

Udvikling af en biodiversitets-plattformen: LANDMARK

- Et frivilligt redskab, hvor landmanden (eller Naturtjekkeren) kan indskrive og dokumentere biodiversitetsfremmende tiltag på bedriften
- Giver landmanden en baseline at arbejde ud fra
- Viser landmandens konkrete indsatser, som ikke fremgår af DNI værktøjet
- Viser handlemuligheder og effekten heraf
- Kan dermed være et værktøj som gør landmanden i stand til at imødekomme fremtidige krav og forventninger fra bl.a. forbrugere, fødevarevirksomheder og i ESG værktøjet

Samarbejde med Arla, biodiversitet

[Home](#)[Survey](#)[Action list](#)[Submissions](#)[Climate Check](#) ▾[More](#) ▾

Hvad bidrager SEGES med?

- Biodiversitetsundersøgelse (spørgeskema)
- Informationsmateriale
- On-boarding materiale til strategi
- Udvikling af biodiversitets strategi, faglige indspil

SEGES

ACTIVE SURVEYS

Arlagården (Mandatory)

Status: Survey not completed. Please fill out the survey before the deadline.

Window status: Open

Deadline: 30 September 2021

Not completed

Climate (Voluntary)

Status: Survey not completed. Please fill out the survey before the deadline.

Window status: Open

Deadline: 31 July 2021

Extended deadline: 30 September 2021 (gap in incentive)

NOTE: Please be aware that in order to get the incentive payment without any gap, it is necessary to submit data before 31 July 2021.

Not completed

Biodiversity (Voluntary)

Status: Survey not completed. Please fill out the survey before the deadline.

Window status: Open

Deadline: 31 October 2021

Not completed

Arlagården (Voluntary)

Status: Survey not completed. Please fill out the survey before the deadline.

Window status: Open

Deadline: 30 September 2021

Not completed

Danish Crown

Mål og midler i landbrugets indsats for at tage ansvar for biodiversiteten i Danmarks natur

Fagligt notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 31. maj 2021 | 46

Måling af biodiversitetsindsatser på bedriftsniveau

Fagligt notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 16. september 2021 | 58

ARLA og Danish Crown

Fællestræk:

- Ønsker fagligt holdbare robuste løsninger
- Vil for alt i verden undgå greenwashing
- Har travlt, vejen asfalteres mens de kører
- Har hårdt brug for faglig hjælp

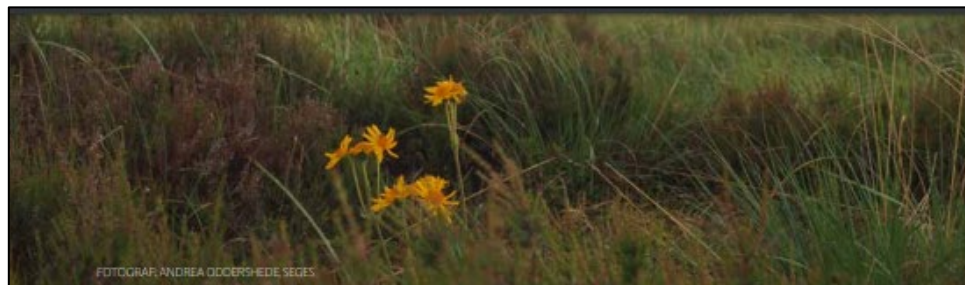
Nu:

- Håb om samarbejde på tværs af ARLA og DC om at finde robuste gode løsninger for landmændene
- Kan vi f.eks. Bruge ARLA's test farme til afprøvning af LANDMARK?

Viden, inddragelse og landmændenes forståelse af biodiversitet er afgørende

MANUAL TIL BEDRIFTENS NATURVÆRDIER

VERSION 2, NOVEMBER 2020

FOTOGRAF: ANDREA ODDERSHJED, SEGES

Foto 1. Guldblomme på hedeareal.

Faktaark

AREALER MED HØJ NATURVÆRDI - H

KVÆG PLANTER SVIN ØKOLOGI VIRKSOMHEDSLEDELSE

SØG VIDEO

PLANTER

3 nemme tiltag som booster naturen

Related videos

INDIKATORER FOR GOD NATURTILSTAND

Sådan tager du temperaturen
på dine naturarealer

Nye tider og nye trends

THE FINAL IMPACT

By supporting Michael and Vejle Kommune in this project, we work on:

- Increasing biodiversity
- More fertile soil, even beyond the area
- Beautiful and rich wildlife

THE COLLECTION

SEGES

